

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

POROČILO O DELU SVETA ZA DELOVNA RAZMERJA IN SOCIALNO VARSTVO

(Nadaljevanje)

2. Inšpekcijsko delo je najmo kva-
litetno, predvsem pa številčno
okrepiti s primernimi uslužbenci.

3. V podjetjih s 500 zaposlenih
oseb, je dosledno namestiti var-
nostne tehničke, v manjših podjet-
jih pa poživiti delo komisij za
HTZ.

4. Podvzame naj se vse potrebo-
no, da se prične solidno izdelo-
vanje ventilacijskih naprav po
pravilno izdelanih načrtih.

5. Delavski sveti in sindikalne
organizacije naj v podjetjih pod-
vzamejo vse mere in sankcije, da
bodo odgovorni v obratih skrbeli
za obvezno uporabljanje zaščitnih
sredstev in naprav.

Posebno skrb je posvetiti solid-
ni strokovni usposobitvi in vzgo-
ji zaposlenih v smeri temeljitega
poznavanja proizvodnega procesa
in s tem zvezane delovne varno-
sti.

6. Prepovedati je zaposlovanje
mladoletnih in strokovno nespo-
sobnih oseb pri smerno nevarnih
delih.

7. Izvršiti je tehnične preglede
vseh elektroinstalacij ter zmeriti
vse upore pri ozemljitvah.

8. Za uvedbo standardnih oseb-
nih zaščitnih sredstev naj podjetja
izdelujejo ali pa kupujejo le ona,
ki so priznana od pristojnih zavod-
ov kot so Zavod za organizaci-
jo dela in proučevanje varnosti
pri delu LRS. Ustanovi naj se tri-
govina za prodajo zaščitnih sred-
stev, ki bi bila ob enem razstava.

Za najmo uvožena zaščitna
sredstva je doseči oprostitev
uvoznega faktorja.

9. Članom HTZ komisij je da-
ni poseben položaj kot za imajo
člani Upravnega odbora, ker bo
le na ta način njih delo lahko
učinkovito.

10. Gradbena in ostala podjet-
ja, ki zaposlujejo delavce na od-
daljenih delovnih mestih, so dolžna
urediti menze in pomagati k ce-
nejši in izdatnejši prehrani. Po-
trebnim so dolžna urediti primer-
no in higiensko prebivališče.

11. Sindikalne organizacije mo-
rajo v večji meri seznanjati svoje
člane z njihovimi pravicami in
dolžnostmi, ki izhajajo iz delov-
nega razmerja, pa jih hkrati mo-
ralno vzamati na vse probleme
podjetij, — zlasti glede delovne
varnosti.

12. Gospodarske organizacije
morajo v smislu 5. člena zakona
o inšpekciji dela že v začetku
vsakega leta planirati zadostna fi-
nančna sredstva za HTZ in si
ob enem postaviti minimalni plan
za izboljšavo delovnih pogojev.
Te plane naj bi odobraval ljud-
ski odbori.

13. Nedostedno kaznovanje
očitnih nepravilnosti s strani soci-
alnih delavcev ali vodstev v
podjetjih je treba neposredno

preganjati ter ostro javno kritizi-
rati.

II. Biro za posredovanje dela

(Poročilo je bilo objavljeno v
11. in 12. številki »Glasnika«.)

III. Samouprava zavoda za socialno zavarovanje za okraj Ljubljana

Pred več kakor tremi leti je
bil izvoljen prvi samoupravni
organ okrajnega zavoda za so-
cialno zavarovanje v Ljubljani,
ki je bil odraz osnovnega ho-
tenja zavarovancev, da bodo
njihovi izvoljeni zastopniki iz-
vrševali svojo odgovorno delo
upravljanja socialnega zavarova-
vanja v interesu zavarovancev
in skupnosti.

Izvršni odbor se je zavedal,
da je potrebna večja aktivnost
skupščine in njenih organov za
aktivizacijo in politično-družbe-
beno afirmacijo, saj je v zad-
njem letu in pol zasedal deset-
krat, dočim je od izvolitve do
tedaj zasedal le enkrat.

Razumljivo je, da sta skupšči-
na, kakor tudi izvršni odbor
morala prebroditi precejšnje te-
žave kot odgovorna organa za
gospodarjenje z ogromnimi druž-
benimi sredstvi ter pri iskanju
načina in metod dela. Tudi je
razumljivo, da predstavlja sa-
mauprava socialnega zavarova-
nja, zlasti v našem okraju, tako
po številu zavarovancev, kakor
tudi po teritorialnem obsegu
močan družbeno političen fak-
tor in je pravilno, da si ogleda-
mo razvoj prve samouprave
zavoda.

Spričo pomanjkanja pozitivnih
predpisov o pristojnosti samo-
upravnih organov se je izvršni
odbor lotil v glavnem reševanja
zahtevkov zavarovancev. Pri
svojem delu se je bavil pred-
vsem z odločanjem o posamez-
nih pravicah zavarovancev v
konkretnih primerih. To je
predstavljalo množino drobne-
ga, deloma tudi zgolj administrativ-
nega dela, kar je bila ovira, da
se izvršni odbor ni mogel zado-
sti posvetiti splošni problematiki
zavoda, vendar je bilo to de-
lo koristno za točno spoznav-
nje poslovanja zavoda in zakon-
itih predpisov in s tem zagoto-
vilo skupščini usmerjevalno
vlogo. Tembolj pa zavod še ni
imel določenih kompetenc, ki so
bile pridržane RZSZ.

Spremenjen način dela

Do pokreta v razvoju službe
socialnega zavarovanja, posebej
pa še v metodi dela samouprav-
nih organov, je prišlo z uredbo
o finansiranju, ki je stopila v
veljavo 1. I. 1954. Po tej uredbi

je postal zavod pravi upravljav-
lec lastnega sklada iz katerega
so se kriji izdatki za zdravstve-
no oskrbo, za oskrbne ob za-
časni delovni nezmožnosti zava-
rovancev, ter dajatve ob njihovi
smrti ter do najnovejše uredbe
določevanja pokojninske in in-
validske dajatve. Ta ureditev
finansiranja je napotila samo-
upravne organe zavoda, da so
moral vključiti v svoje delo
predvsem finančno upravljanje
zavoda. V zvezi s tem, pa tudi
problematiko zdravstvenega zava-
rovanja, kot poglobljene pano-
ge dejavnosti in izdatkov závo-
dovega sklada.

Značilna za to obdobje je ve-
lika aktivnost izvršnega odbo-
ra, ki je imel doslej 89 sej in
skupščine, ki je na 6 sejah ob-
ravnavala vsa načelna vpraša-
nja zavoda in nakazala smer
dela za celotno dejavnost závo-
da.

Kot svoje organe pri reševa-
nju problematike posameznih
panog socialnega zavarovanja
sta izvršni odbor in skupščina
postavila vrsto komisij, ki so
jih sestavljali člani skupščine
pod vodstvom izvršnega odbora.
To so bile komisije: za ptoške
dodatke, pokojninska, za zača-
sen dodatek k pokojnini, za kop-
alško-klimatsko zdravljenje,
za delovno dobo itd. Razen teh
komisij so bile organizirane že
revizijske komisije, v kateri so
bili tudi zastopniki množičnih
in političnih organizacij, zastop-
niki oblastvenih organov in po-
samezni zavarovanci. Po usta-
novitvi podružnic je začelo so-
delovati v družbenem upravlja-
nju še nadaljnjih 100 članov
skupščin po podružnicah in iz-
vršnih odborov tako, da je v
vseh skupščinah, odborih ter 31
komisijah aktivno sodelovalo 320
zavarovancev v organih soc.
zavarovanja. Pri revizijah, ka-
tere je izvedel zavod pa je so-
delovalo in odločalo o pravicah
zavarovancev preko 650 zava-
rovancev.

Med ostalim delom izvršnega
odbora v tem času pa zlasti na-
stajajo naslednji značilni mo-
menti:

1. Administrativni aparat je
začel sestavljati po navodilih
izvršnega odbora analitična pre-
gledna poročila o stanju v po-
sameznih panogah soc. zavarova-
vanja in je na ta način izvršni
odbor mogel po potrebi takoj
podvzeti ustrezne ukrepe;

2. Začelo se je z izdajanjem
internega informativnega me-
sečnika »Informatora«, čigar na-
men je zlasti seznanjanje čla-
nov skupščine z delom in raz-
vojem socialnega zavarovanja;

3. Ustvarjeno je bilo potrebno
sodelovanje skupščinskega iz-
vršnega odbora in uslužbencev,

zlasti sindikata, aktiva ZK in
uprave;

4. Boljša koordinacija dela
med samoupravo SZ, okrajnim
in občinskimi ljudskimi odbori,
sveti za zdravstvo in družbeni-
mi organizacijami, posebno pa
z okrajnim sindikalnim svetom.
Nov prispevek k izboljšanju
dela zavoda je zakon o zdrav-
stvenem zavarovanju delavcev
in uslužbencev iz leta 1955. V
tem zakonu so bile prvič
konkretno določene kompetence
skupščine in izvršnega odbora
glede zdravstvenega zavarova-
nja.

Družbeno upravni organ za-
voda je moral najprej zava-
rovanje čim bolj seznaniti s pra-
vicami, ki jim gredo po tem za-
konu. Člani samouprave so v
ta namen sklicali konferenco po
podjetjih in zborih volivcev ter
seminarje na katerih so razla-
gali te zakonite predpise, njih
misel in upravičenost.

Rezultat takšnega sodelovanja
se je pokazal tudi v razpravi o
problemih zavoda za soc. zava-
rovanje, na seji plenuma SZDL
in okrajnega sindikalnega sve-
ta, kar je podčrtalo in pokazalo
pravilno smer in delovanje ter
usmerjanje s strani družbenih
organizacij v samoupravljanju
zavoda.

Novi zakon je izrecno poobla-
stil skupščino zavoda za izdajo
splošnih določb o poedinih pra-
vicah zavarovancev (pogrebni-
ni, oprema za novorojenčke, višina
dnevnice, povračilo potnih stro-
škov itd.).

Izvršni odbor se je stalno za-
vedal, da je razširjenje samo-
upravljanja soc. zavarovanja po
zavarovanih ena najmočnejših
pobud za krepitev interesov za-
varovancev do problemov soc.
zavarovanja. To dejstvo, vedno
večji obseg dela pri okrajnem
zavodu, zlasti pa ideja približa-
ti zavarovanje zavarovancem so
narekovali ustanovitev podruž-
nic okrajnega zavoda, kar je
postalo še bolj utemeljeno z
ustanovitvijo občin. V zadnjih
dveh letih je zavod ustanovil
6 podružnic z ustreznimi sa-
moupravami. V bližnji bodo-
čnosti pa jih namerava ustano-
viti še 6 na področju mesta.

Razširitev samouprave z usta-
navljanjem podružnic in prena-
šanje kompetenc in odgovorno-
sti na podružnične organe je
učinkovito sredstvo borbe proti
birekratizmu in proti admini-
strativ. reševanju zahtevkov
zavarovancev. Izvršni odbor za-
voda je smelo prenašal na po-
družnice vedno več pristojnosti
tako, da imajo od 1. I. 1956, že
skoraj vse kompetence z izjemo
odločevanja o pokojninskih in
invalidskih zahtevkih.

Prizadevanje uslužbencev in odnos do dela

Izvršni odbor je v tem ob-
dobju družbene samouprave za-
radil smotnejše razdelitve dela
na zavod, reorganiziral zavodo-
ve odseke in leta 1954 izvršil

več personalnih sprememb v
administrativnem aparatu —
tudi med vodilnimi uslužbenci.
Te spremembe so bistveno
zboljšale politični sestav kadra,
kar je imelo za posledico dvig
kvalitete dela, izboljšanje de-
lovne discipline, odgovornejši
odnos do dela, zlasti pa bolj
življenjski odnos do zavarovan-
cev.

Ogromen obseg in porast za-
vodovega dela je razviden iz
dejstva, da povprečno dnevno
obseže zavod in njegove po-
družnice preko 300 ljudi, kar
je letno ca 100.000 ljudi. Zavo-
dovo vložnice je zabeležilo v
letu 1954 60.000 vlog in rešilo
70.855 dopisov, med tem ko je
v letu 1955 rešil skupno 132.156
vlog pri čemer niso vštete vlo-
ge, ki jih prejemale podruž-
nice. V istem času je zavod
odpravil nad 240.000 raznih re-
šitev in dopisov.

Administrativni aparat za-
voda je v zadnjih letih dosegel v
vseh odsekih praktično ažurno
stanje.

OBSEG IN FINANSIRANJE SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

Za presojo razvoja finansira-
nja zavoda vsekakor služijo v
prvi vrsti podatki o skaležu
zavarovancev, saj zavod živo
posega v življenje teh. Na po-
dročju našega zavoda je bilo v
letu 1953 povprečno 80.868 za-
varovancev. V letu 1954 je bil
dosežen letni povpreček 88.765
zavarovancev, najmočnejši v
letu 1955 ko je povprečno šte-
vilo zavarovancev 97.460, v ja-
nuarju 1956 poskočilo na
103.095. V primerjavi z letom
1953 se je število zavarovancev
povečalo za 12,1 odstotka. Če
upoštevamo, da je na področju
zavoda še ca 23.500 upokojen-
cev in invalidov dela in ca
94.000 njihovih svojev vldmo,
da uživa pravice zdravstvene-
ga zavarovanja ca 79 odstot-
kov vseh prebivalcev okraja
Ljubljana.

Po podatkih je znašal leta
1954 plačni fond d'n 12.635.873
tisoč ter se je povečal v pri-
merjavi z letom 1953 za din
2.343.066.000 ali za 22,77 odstot-
ka. Ti podatki nam kažejo, da
se je v tem razdobju zelo po-
vzdignila proizvodnja, v kate-
ro so bile vključene nove de-
lovne sile, zvišal se je po-
vprečni dnevni zaslužek in
plačni fond. V navedenih letih
je bilo pobrano na prispevkih
za socialno zavarovanje:

Leta 1953. 5.022.284.078 din ali
100 odstotkov; leta 1954. 5.086
milijonov 608.657 din ali 105,26
odstotka; leta 1955. 5.615.659.522
dinarjev ali 111,12 odstotka.

Iz gornjega je razvidno, da
je bilo v letu 1954 pobrano za
5,26 odstotka več, v letu 1955
pa celo 11,12 odstotka več pris-
pevkov kakor leta 1953, če-
prav se je v lanskem letu
splošna prispevna stopnja zna-
žala od 45 na 43 odstotkov.

Od pobranih prispevkov od-
padé 69,23 odstotka na pris-
pevke socialističnega sektorja
in le 3,77 odstotka na zasebni
sektor, pri tem prispevajo dr-
žavna gospodarska podjetja ca
dve tretjini vseh dohodkov.

V prvem letu samostojnega finansiranja je bilo mnogo začetnih težav v izvajanju poročna. Sredstva so predvsem v prvem polletju pritekala zelo neredno in kasno. Premalo se je pazilo na pravočasno in pravilno vnovčevanje vseh dohodkov, delno pa je bila kriva slaba kontrola bančne službe. Podjetja so čisto samovoljno obračunavala prispevke, neupravičeno so regresirala za 166.263.000 din kar je bilo naknadno ugotovljeno in rešeno. Prvo poslovno leto je bilo zaključeno s pričakovanim 23 milijonov 826.000 din, ki je bil s pristankom obeh ljudskih odborov saniran v letu 1954. Iz prispevkov za leto 1952 pobranih po zadnjem poslovnem letu.

V letu 1954 je bilo finančno stanje zavoda v prvem polletju še vedno kritično. Radi pomanjkanja finančnih sredstev zavod ni mogel kriti najnujnejših izdatkov zdravstvene službe. Šele ob drugem polletju je dobil z garancijo obeh ljudskih odborov termiski kredit 50 milijonov din in posojilo 20 milijonov od republiškega zavoda. Analiza je pokazala da zavod z odobreno udeležbo 10 odstotkov na prispevkih ne bo kril vseh izdatkov, zato je republiški zavod zvišal udeležbo za 1,5 odstotka in dobil vrnjeno din 170.019.425 din, na račun razlike v ceni oskrbnega dne v kliničnih bolnišnicah pa 53.582.458 din. Na podlagi revizij in ostalih ukrepov je zavod vnovčil preko 200 milijonov din izrednih dohodkov, kar je omogočilo, da se je zaključilo poslovno leto s pribitkom 5.060.000 din.

Poslovno leto 1955. je prineslo v finansiranju precejšnje spremembe. Z uredbo so bili uvedeni fond: fond za zdravstveno zavarovanje, rezervni fond, preventivni fond, fond za pozavarovanje, fond dolgoročnih dajatev, fond biroja za posredovanje dela itd. Uvedena je bila različna skupnost okrajnih in republiških zavodov, zavodu so bile dane večje pravice v pogledu razpolaganja s sredstvi socialnega zavarovanja, hkrati pa tudi večja skrb in odgovornost za pravilno upravljanje in delitev teh sredstev. Tudi zakon o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev od 1. januarja 1955. je razširil pravice zavarovancev. Večji izdatki zavoda, ki so se pojavili v zvezi s porastom števila zavarovancev, zaradi dviga cen zdravstvenih storitev, zdravil, sanitarnega materiala, zaradi povišanja cen v zdravstvenih domovih, vse to zahteva od samouprave skrb za dobro realizacijo dohodkov in skrajno štednjo, brez škode za pravice zavarovancev. Tudi v letu 1955 so bile izvršene številne revizije ter je v socialističnem sektorju ugotovljeno 10.136.000 din neodvedenih prispevkov, v privatnem sektorju pa 13.783 tisoč din zatajenih; vzporedno s tem pa tudi ostra kontrola vnovčevanja ostalih dohodkov. Iz navedenega je razvidno, da je samouprava zavoda v preteklem letu vodila pravilno finančno in ekonomsko politiko in zagotovila potrebna finančna sredstva za izpolnitev vseh nalog. Pričakuje, da bo zavod ugodno zaključil tudi poslovno leto 1956, ker je tudi letos zagotovljeno kritičje v kliničnih bolnišnicah ter povišan prispevek na 11,5 odstotka.

ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

Vzporedno z ostalim je tudi zdravstvena služba prešla na samoupravljanje in v razdobju treh let beleži vidne uspehe. V omenjenem razdobju se je število zdravstvenih ustanov dvignilo iz 67 na 74, a tudi število aktivnih zavarovancev in upokojencev iz 101.636 na 120 tisoč 975. V tem času se je močno dvignilo tudi število zdravstvenega osebja od 620 višjega, srednjega in nižjega medicinskega kadra na 842 v letu 1955, vendar ni v sorazmerju z zavarovanci.

Ker se je zavod zavedal važnosti zdravstvene službe je samo v tem obdobju prispeval za izboljšanje te preko 170 milijonov din. Posledica te pomoči se že izraža v kvalitetnejšem delu celokupne zdravstvene službe. To je tembolj aktualno, ker je že 79 odstotkov prebivalcev okraja Ljubljana neposredno in posredno zavarovanih. V kolikor postaja aktualno in že celo nujno zavarovanje se teh 21 odstotkov prebivalcev (po večini kmetov) bo problem kadrov in novih ambulant posebej pereč, ne pa nerešljiv. Treba je torej to nalogo postaviti v ospredje kot aktualno tako za samo zavarovanje, kot za zdravniško službo.

Kako ogromna sredstva je izdal zavod ta čas za bolniško zdravstveno panogo nam kažejo naslednje številke: v letu 1953 je bilo izdanih 1.113.778.241 din, v letu 1954 1.370.570.316 din, v letu 1955 pa 1.394.212.254 din. Torej je bilo v zadnjih treh letih izdanih skupaj 3.878.560.811 din, kar predstavlja 95 odstotkov celopuknih izdatkov namenjenih za bolniško zavarovalno panogo.

Ti podatki kažejo, da socialno zavarovanje zavzema v družbenem in gospodarskem življenju čedalje večji pomen. V gospodarskem še posebej zato, ker se skozi socialno zavarovanje stekajo in razdeljujejo ogromna denarna sredstva za katera ima zavod pravico in dolžnost, da vrši kontrolo, kako in zakaj se ta trošijo in v koliko koristijo zavarovancem.

S formiranjem občin se je decentralizirala tudi zdravstvena služba. Ustanovljeni so bili občinski zdravstveni domovi in izvoljeni družbeni organi. V 13 upravnih odborih je zastopanih preko 40 zavarovancev, oziroma članov skupščine in uslužbencev zavoda. Družbeno upravljanje je že pokazalo rezultate, ki se odražajo tako na zdravstvenem standardu, kakor tudi v gospodarskem upravljanju. Ker je uspeh dela v teh organih odvisen od pravičnega družbenega odnosa do samoupravljanja, je 12. skupščina zavoda za socialno zavarovanje zadožila izvršni odbor, da organizira posebno komisijo, ki naj bi urejala pomanjkljivi kontakt med zavodom, zdravniškim in bolniškim in s tem pomagala odpravljati nepravilnosti, oziroma nerednosti, ki se pojavljajo pri zdravljenju zavarovancev. Ravno tako je sprejela skupščina sklep o formiranju koordinacijskega odbora, v katerem naj bodo zastopani svet za zdravstvo, zdravstvena služba in zavod. Naloga tega odbora naj bi bila koordinirati delo zdravstvene službe na področju vsega okraja.

Da je bilo to potrebno nam kažejo naslednje številke: v

letu 1953. je bilo v ambulantah opravljenih 1.350.316 pregledov, v letu 1954. 1.645.362, v letu 1955 pa je bilo izvršenih preko 1.700.000 pregledov. Število pregledov raste vzporedno s porastom zavarovancev, v večji meri pa zaradi neposrednih ponovnih in specialističnih pregledov. Na drugi strani je opaziti da posamezni zdravnik radi preobremenjenosti ne morejo v dovoljni meri precejevati delovno sposobnost, oziroma nesposobnost, v katerih slučajih se udajajo pritisku zavarovancev ali pa postanejo žrtve izkoriščevalcev. Vse to se odraža v visokem številu začasnih dela nezmožnih.

Zavod je organiziral patronažno službo in bolniško kontrolo. Zadnjih je dosti primerov ko bolniški kontrolor predlaga zavarovancu za izločitev iz staleža, ker se ne pokorava navdilo zdravnika, kar vpliva vsekakor kvarno na njegovo zdravljenje. Na vsak način bi bilo potrebno službo splošnih ambulant razširiti in s tem prenesti težišče zdravljenja posameznikov na splošnega zdravnika, ki ima večjo možnost bolnika spoznati in ga vsestransko obravnati. S tem se bodo visoki stroški ambulantnega zdravljenja gotovo znižali, saj imamo prenekatero primere, ko zdravniški pošljejo pacienta na vrsto specialističnih pregledov, katere bi z majhno časovno zamudo in ob primerni opremi splošnih ambulant večji del opravil lahko splošni zdravnik sam.

Spričo malega števila zdravstvenega kadra je bil v pogledu zdravljenja in opravljenih stori-

tev napravljen v zadnjih letih vsekakor korak naprej, vendar je pa zdravstvena služba prav zaradi neustreznega načina finansiranja za današnji čas napravila premalo v preprečevanju obojenj in nesreč pri delu. Za ambulantno zdravljenje je bilo v l. 1953 izdanih 180.911.123 dinarjev, v l. 1954 pa 169.735.510 dinarjev.

Se večji izdatek za zavod predstavljajo oskrbnine v bolnišnicah. V letu 1953 je bilo za 369.557 oskrbnih dni plačanih 327.287.549 din (cena enega oskrbnega dne 834 din), v l. 1954 je bilo za 394.554 plačanih dni 407.871.076 (oskrbni dan 1033 din). Po izvršenem regresu za oskrbnine v ljubljanski kliniki pa 899 dinarjev, torej se je povprečna cena enega oskrbnega dne zvišala z enim letu za 175 din. Izdatki za bolnišnice predstavljajo skoraj eno tretjino vseh izdatkov bolniško zdravstvene panoge.

Dosedanji način finansiranja zdravstvenih storitev ni dober, ker nujno sili ambulant k čim večjemu številu storitev in s tem k čim večji ustvaritvi dohodkov. Iz tega razloga se zdravnik ne ukvarja s preventivnim delom, ker to delo ni plačano. Zato je dolžnost vseh, da se najdejo pota in primerni načini kako financirati zdravstvene storitve, da bi bile zdravstvene ustanove zainteresirane na preprečevanju bolezni in nesreč. Skupnost bi imela od tega vsekakor ogromne koristi.

V naslednjem navajamo nekaj primerjalnih podatkov za posamezne vrste bolniško-zavarovalne panoge.

Vrsta izdatkov	izdatki v 1000 din na zavarovanca odpade					
	1953	1954	1955	1953	1954	1955
Bolez. nadom. pl.	248.541	283.988	251.000	3073	3198	2565
Por. nad. plače	38.853	41.546	55.000	480	468	561
Razl. za skr. del. čas dojenja	—	15.622	23.400	—	176	239
Oprema za novor.	31.656	33.663	37.000	391	379	378 pr.
Potni stroški	18.504	22.519	26.000	229	253	265 pr.
Pogrebnine	12.792	14.764	13.300	158	166	135 pr.
Posmrtnina	—	—	2950	—	—	50 pr.

Iz gornjega je razvidno, da je nadomestilo plače v letu 1955 nasproti prejšnjemu letu padlo, čeprav se je število zavarovancev zvišalo, kar je posledica novega ZZZ. Nasprotno pa se je v letu 1955 zvišal povprečni dnevni znesek nadomestila plače od din 309.80 na 310.42 v letu 1954, kar dokazuje, da novi predpisi niso vplivali negativno na višino dnevnega zneska nadomestila. Lažji pogoji novega zakona so povzročili tudi zvišane izdatke za porodniške izdatke t. j. nadomestilo plače za čas poroda in razlika za skrajšani delovni čas. Zgornji podatki nam kažejo, da so predpisi zakona o zdravstvenem zavarovanju vsekakor ugodnejši za zavarovance.

Z uvedbo zdravstvenih legitimacij bo v znatni meri olajšano poslovanje zdravstvene službe, predvsem v pogledu priznavanja pravic.

Ker ni bilo do leta 1953 od strani zavoda nikakega nadzorstva, tako glede predpisovanja zdravil, kot izdajanja le-teh, je to povzročalo prekomerno izkoriščanje, v nekaterih slučajih pa celo zlorabe. Zato se je avgusta 1953 ustanovil kontrolni center za farmacevtsko službo, ki so mu sledili še drugi.

Ze prve kontrole so pokazale na zelo visoko povprečno ceno

receptov zavarovancev in veliko nesorazmerje med ceno tega zavarovalnega recepta in recepta privatnega zdravnika. Ugotovljeno je bilo, da so bili recepti zavarovancev celo za 43% dražji od receptov privatnih zdravnikov. Vsekakor se je zdravnik v privatni praksi dovoljno potrudil, da ozdravi pacienta, da mu predpiše zdravila, ki so v skladu z njegovo finančno zmogljivostjo. Nadaljna naloga centra pa je bila zajeziti prekomerno potrošnjo zdravil. Tu pa je bilo treba mnogo truda, treba je bilo začeti z vzgojo pacientov, ki so bili prezahtevni, dostikrat celo s špekulativnimi tendencami — z vzgojo lekarn in z vzgojo zdravnikov, ki glede trošenja družbenih fondov niso imeli istih kriterijev kot v privatni praksi.

Ta kontrola je že kmalu pokazala potrebo po ostri borbi z izkoriščanjem. Recepte so potvarjali narkomani in celo kriminalci. Zdravila in sanitetni material so se zlorabljala. Ze v prvem polletju 1954 je poostrena kontrola privedla preko 10 milijonov din, v drugem polletju se je promet receptov zavarovancev znižal za ca 20% in skoraj prav toliko se je zvišal račun privatnih receptov in ročne prodaje. Ugotovljene so bile še razne druge pomanjkljivosti, re-

cepti pa v 80% pomanjkljivo opremljeni. Zavod je sklenil tudi z drugimi okrajnimi zavodi pogodbe, na podlagi katerih se vrši ta kontrola tudi za njihovo območje.

Popolnoma nekontrolirane so bile ročne lekarne zdravnikov. Ustanoviti je bilo treba lekarniške postaje na teritorijih, kjer jih ni bilo. Take postaje že poslujejo v Grosupljem, v Stični pa je tik pred otvoritvijo. Vzpostaviti je treba depoje v oddaljenih ambulantah (Moravče, Gabrovka, Horjul, Podpeč, Ig, Borovnica, Skofljica). Na račun zavoda je bilo v letu 1954 izdanih 866.264 receptov v skupni vrednosti 150.376.241 din (vrednost enega recepta 174 din). V letu 1955 pa je bilo obdelanih 1.061.882 receptov v skupni vrednosti 178.275.962 din (vrednost enega recepta 167 din).

Posebno se kaže družbeno upravljanje v delovanju komisije za odobravanje kopalniško-klimatskega zdravljenja. Od leta 1953 ko so se ustanovile takšne komisije pri vseh okrajnih zavodih, se je pričelo vabiti na komisijo vse bolniške. Tako je v letu 1953 zdravniški referent obravnaval 3940 predlogov za kopalniško-klimatsko zdravljenje, od katerih je bilo odobrenih 3169 in porabljenih 42.140.000 din. Po značaju bolezni so bila na prvem mestu obolenja pljuč, kronični revmatizmi, krvna obolenja itd. V letu 1954 je bilo obravnavanih 3852 primerov, od katerih je bilo odobrenih 3154 za kar je bilo porabljenih 45.298.000 din. V letu 1955 pa je bilo obravnavanih 3535 predlogov, od katerih je bilo odobrenih 2741. Za ilustracijo struktura poklicev: 476 delavcev, 542 namščencev, 190 svojcev, 247 upokojencev, 64 svojcev upokojencev in 1232 otrok. Enako razmerje pri pošiljanju v klimatska zdravilišča je bilo tudi v prejšnjih letih. V letu 1955 je poslal zavod 73 otrok na morje ali na Gorenjsko v spremstvu mater. Ker se zdravilišča branijo otrok s spremstvom (v letu 1956 brezpogojno) naj zavod najde na vsak način drugo možnost, kjer bi bil pod nadzorstvom zdravstvenega osebja. To vprašanje je možno urediti v okviru že obstoječe mreže okrevališč OLO s tem, da se ta razširijo.

Od aprila 1955 dalje posluje posebna zobozdravstvena komisija, ki je v prvi fazi svojega dela vršila kontrolo kvalitete izvršenih zobnih del, sedaj pa tudi z retrosakcijo računov in obravnava predloge za odobritev zlata. Komisija nadzoruje 21 ambulant in je že pri prvih pregledih ugotovila 49% nepravilno izvršenih del, medtem ko je pri poznejših pregledih padlo to število na 21%. Komisija je doslej pregledala 2024 pacientov.

Stroški za zobno zdravstvo bodo z razširjenjem zobozdravstvene službe v naslednjih letih naraščali. Zato se postavlja pred zavod naloga, da poveča vso pašnjo tudi že zobozdravstveni preventivi. V sodelovanju s šolskimi zobozdravstvenimi delavci bi bilo potrebno organizirati ne samo šolsko in predšolsko mladino, ampak tudi masovne akcije fluorizacije.

Ena izmed osnovnih dejavnosti zavoda je higiensko tehnična zaščita dela (HTZ), ki je začela z delom šele junija 1954 z namenom, da se posveti večja pozornost preventivni dejavnosti na sploh. S pregledj gospodarstvih in drugih organizacij zavod-

dov in ustanov se je znižal odstotek bolniških izostankov od 5.40 na 3.60 v letu 1955. Komisija je v l. 1954 pregledala 142 podjetij in v 40 primerih predlagala zaradi neurejene HTZ uvedbo posebnega dopolnilnega prispevka. Ta prispevek plačuje se sedaj 17 podjetij. Delo HTZ je najtesneje povezano z ostalimi organi zdravstvene službe, z inšpekcijo dela, s sanitarno inšpekcijo, Centralnim higienskimi zavodom, z zavodom za proučevanje organizacije dela in varnosti pri delu LRS in svetom za socialno varstvo. Poleg tega organizira razne seminarje, daje posameznim zavezanecem pri pomoči pri odpravi njihovih pomanjklivosti in svetuje pravilno uporabo različne literature in načrtov ter pomožnih pripomočkov, raznih zaščitnih sredstev. To pa je v korist pri delu HTZ komisij pri podjetjih, katerih je danes formiranih že 280. Seminarje je doslej posejalo že nad 250 članov HTZ komisij. Nekatera podjetja so organizirala za svoje daljave samostojne seminarje.

Ogromna gospodarska škoda in neupravičeni izostanki soc. zavarovanj zaradi nesreč so zahtevali uvedbo najtočnejše kontrole in presoje ali gre za obratno nesrečo ali ne. V letu 1954 je bilo 8718 obratnih nesreč, od tega 23 smrtnih, ki so zahtevale 122.052 oskrbnih dni v bolnišnicah. V l. 1955 pa se je bistveno spremenilo, saj je do sedaj registriranih 10.320 nesreč, t. j. 10% vseh zavarovancev. Vsi s tem zvezani stroški grede v stotine milijonov — skupaj z izgubo v narodnem dohodku pa preko milijarde. Pri ugotavljanju nesreč se poslužuje zavod posebnega koordinacijskega telesa, katero je do danes ocenilo 1887 nesreč, oziroma zavrnilo 223. V 160 primerih nesreč pri delu je zavod ugotovil krivca v zvezanca prispevka ter zahteval povračilo stroškov za 3.595.359 dinarjev.

POKOJNINSKO-INVALIDSKA PANOGA SOCIALNEGA ZAVAROVANJA, PRIZNAVANJE DELOVNE DOBE IN OTROŠKI DODATEK

V razdobju zadnjih treh let je zavod rešil 70.527 spisov pokojninsko invalidske panoge. Na razvidno izjemno delo opravljeno s honorarji in uslužbenci, kakor n. pr. priznanje začasnega dodatka k pokojnini (izdanih je bilo 5708 pozitivnih odločb) in pregled vseh pokojninsko-invalidskih spisov zaradi ugotovitve inozemskih zaposlitve (ugotovljeno je bilo v 600 primerih inozemske zaposlitve), ter revizija pokojnin, ki je bila izvedena ob podpori množičnih organizacij, oblastvenih organov in političnih forumov, ki je uspela, saj se je 52 uvažalcev pokojnin le-te ustavilo.

Revizija pokojnin in invalidnin je močan vzgojni moment, saj se je ugotovilo različne oblike izkoriščanja socialnega zavarovanja, kakor n. pr. uporaba lažnih in potvorjenih potrdil, lažne navedbe prič itd.

Zavod je ugotovljene nepravilnosti prepuščal javnim tožilstvom zaradi kazenskega pregona, oziroma zahteval kaznovanje za storjene prekrške (okrog 1000 primerov po sodniku za prekrške).

Zavod je prav tako v mnogih primerih ugotovil, da so se zavezovalcem izplačale dajatve kljub dejstvu, da so bili le-ti poškodovani po tretjih osebah.

V vseh teh primerih zahteva povračilo povrnjene škode, nastale zavodu. Zavod je začel nakazovati po-

kojnine in invalidnine z dne 1. junija 1953. Porast števila upokojencev in delovnih invalidov je razviden iz naslednje tabele:

Vrsta	stanje na dan			
	1. VI. 1953	1. I. 1954	1. I. 1955	1. I. 1956
invalid II. skupine	522	638	739	811
invalid III. skupine	432	515	650	750
invalidski upok.	4348	4429	4635	4907
družinski upok.	5859	5929	6057	6446
starostni upok.	9999	10.238	10.822	11.608
od druž. upok. vdove	—	5037	5038	5294
otroci	—	890	1006	1132
rodit.	—	8	13	20
Skupaj . . .	21.160	27.742	28.960	30.968

Obenem s porastom števila upokojencev in invalidov dela so se večali tudi izdatki za njim pripadajoče dajatve. Povečanje izdatkov je bilo pogojeno tudi zaradi novih dajatev (začasni dodatki k pokojninam, povečanje pokojnin in invalidnin za

Vrsta dajatev	v letu		
	od 1. VI. 1953 do 31. XII. 1953	1954	1955
invalid. II. skupine	9.033.380	13.151.141	11.502.940
invalid. III. skupine	13.503.218	24.609.584	25.392.755
invalid. pokojnine	194.186.110	333.008.568	361.301.753
začasni dod. k inv. pok. odpravnina in ek. inv.	—	—	5.572.753
inv.	2.115.030	3.320.424	2.454.489
starostne pokojnine	579.714.573	1.015.763.834	1.114.460.769
začasni dod. k star. pok.	—	—	3.061.246
družin. pokojnine	169.037.237	290.412.808	322.886.550
zač. dod. k druž. pok.	—	—	6.815.466
otroški dodatek	85.419.313	132.092.923	139.978.808
podpore za novor.	112.000	160.000	128.000
požrebne	4.394.144	8.162.129	9.097.623
posmrtnine	—	—	1.560.771
poseb. pavš. dodatek	—	—	1.134.000
Skupaj . . .	1.057.515.003	1.820.681.420	2.005.348.113

V tabelo smo vnesli tudi denarne dajatve, ki jih prejemajo upokojenci in delovni invalidi iz sklada za zdravstveno zavarovanje, s katerim upravlja zavod (podpora za novorojenčke, pogrebne in posmrtnine) ter posebni pavšalni dodatek, katerega refundira Zvezni izvršni svet. Vsi ostali izdatki — in teh je pretežno del — se krijejo iz sklada za dolgoročno zavarovanje, s katerim upravlja Rep. za-

vod. Iz tega sklada je izčrpal zavod v letu 1955 1.993.427.719 dinarjev, od tega zneska — po odbitku otroškega dodatka — t. j. zneska 1.853.448.911 din pa je prejel zavod 8.5% prispevek za zdravstveno zavarovanje upokojencev in delovnih invalidov za leto 1955, torej 157.543.157 din. Iz sklada za dolgoročno zavarovanje se poleg invalidsko pokojninske panoge izplačuje otroški dodatek kot sledi:

Vrsta	1. I. 1955 = 2423. —			
	1. VI. 1953 upr. otr.	1. I. 1954 upr. otr.	1. I. 1955 upr. otr.	1. I. 1956 upr. otr.
Invalidi III. sk.	88 184	77 167	53 108	93 195
Invalidski upok.	441 726	460 767	459 789	493 861
Starostni upok.	812 1169	802 1158	774 1107	776 1119
Družinski upok.	1325 2043	1389 2087	1383 2083	1385 2060
Skupaj . . .	2666 4122	2728 4174	2669 4087	2747 4235

Povprečni znesek otroškega dodatka, ki odpade na enega na enega otroka se je gibal takole:
1. VI. 1953 = 2920. —
1. I. 1954 = 2665. —
1. I. 1955 = 2372. —

V naslednjem podajamo še pregled povprečnega zneska dajatev iz invalidninsko pokojninskega zavarovanja za obravnavo obdobja:

Vrsta dajatev	1. I. 1955 = 2423. —			
	1. VI. 1953	1. I. 1954	1. I. 1955	1. I. 1956
Invalid. II. skup.	1260	1294	1288	1452
Invalid. III. skup.	3015	2904	3053	2304
Invalid. pokojnine	5721	5775	5876	6802
Starostne pokojnine	7531	7707	7853	8502
Družinske pokojnine	3775	3803	3908	4570
Skupaj . . .	5872	5949	6207	6755

Dolgoročne dajatve so v ne- prestatnem razvoju. To se odraža v nizu vprašanj, ki presegajo okvir poslovanja zavoda, določitev primerne pokojninskega razreda borcev in aktivistov NOB, logarjem, trgovskim pomočnikom in poslovodjem, združevanje dela nezmožnosti kot posledice zodelovanja v NOB z delno nezmožnostjo iz zaposlitve, garancije za izvajanje prekvalifikacije in rehabilitacije s sankcijami, obrtniško pokojninsko zavarovanje itd.

Skupščina zavoda je do sedaj razpravljala vrsto spornih vprašanj in predlagala enotno uređitev.

Poleg teh vprašanj je potrebno poseči tudi v delno reorgani-

zacija celotnega ustroja socialnega zavarovanja, ker je potrebno čimprej odpraviti drugoinštančno upravno pot ter uvesti sodno kot najboljšo in v zvezi s tem prenos skladov za dolgoročne dajatve na okrajne zavode.

S tem bi sedaj okrajna samouprava dobila polni pomen in odgovornost.

V najtesnejši povezavi s pokojninsko invalidskim zavarovanjem je obravnavati tudi priznanje ali odklonitev delovne dobe, ki je osnovana za priznanje pokojnine ali invalidnine.

Zavod je do sedaj opravil pri priznavanju delovne dobe delo, kakor je delno razvidno iz spodnje razpredelnice.

	1953	1954	1955
Izdal odločb	10.689	—	37.958
Zaslišanih prič	—	17.175	18.073
Prejel prijav za odl.	61.500	—	25.041
Skupaj . . .	72.189	17.175	81.677

Iz gornje razpredelnice ni razviden celotni obseg dela v postopku pred izdajo odločbe, ki je šestokrat izredno zamuden, ker zavarovanci ne morejo, ali pa tudi nežejo pomagati pri hitrejšem reševanju zahtevkov. Pri tem je upoštevati, da so prijave v mnogih primerih tudi sumljive, še bolj izjave prič, ki so večkrat neresnične, vendar pa redoma manjka ugotovitev objektivnega dejanskega stanja, da bi se lahko doseglo uspešni kazenski pregon.

Iz obsega dela in dosedanjih izkušenj izgleda, da delo pri izdaji odločb o delovni dobi ne bo v doglednem času končano, ker zavarovanci še vedno uveljav-

ljajo nove zaposlitve.

Priznavanje otroških dodatkov je bilo v času od leta 1953 do danes večkrat spremenjeno. Vsem dosedanjim spremembam je skupno iskanje načina čim pravičnejšega kriterija za priznavanje otroškega dodatka, ki se je sedaj izoblikoval v načelu, da družbena skupnost podpira z otroškim dodatkom vzrejo in vzgojo otrok v skladu z objektivno potrebo po dopolnilnem dodatku ter štiti tiste delavce in uslužbence, ki nimajo drugih dohodkov razen onih iz delovnega razmerja.

V razdobju od leta 1954 do konca 1955 je zavod izplačal OD kakor sledi:

	leta 1954	leta 1955
Izplačano OD	1.547.443.992	1.549.124.890
Povpr. mes. izpl. OD	128.952.916	129.093.741
Povpr. mes. upr. OD	25.666	26.219
Povpr. mes. št. otr. in izpl. OD	22.637	46.994
Povpr. mes. na 1 upr. OD	5024	4923
Povpr. mes. odpade na 1 otroka	2888	2747

Iz naslova OD je bilo torej samo aktivnim zavarovancem izplačano v treh letih skupaj 4.529.061.401 din, uvažalcem po-

kojnine in invalidnine 357.491.044 dinarjev, t. j. skupaj 4.886.552.445 dinarjev.

(Nadaljevanje v prihodnji številki Glasnika)

Občinski ljudski odbori PREDPISI OBČINSKIH LJUDSKIH ODBOROV

OBČINA LJUBLJANA-BEŽIGRAD

Na osnovi 1., 2., 3. in 10. točke odredbe o zatiranju koloradskega hrošča (Ur. l. FLRJ št. 42-327-47) 33. in 34. člena temeljnega zakona o varstvu rastlin pred boleznimi in škodljivci (Ur. l. FLRJ št. 26-292-54), določil odloka o območjih, ki so okužena z nevarnimi rastlinskimi boleznimi in škodljivci (Ur. list FLRJ št. 37-443-55) 2. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. l. FLRJ št. 34-371-55) 54. člena statuta te občine in na podlagi sklepa Sveta za gospodarstvo Občinskega ljudskega odbora Ljubljana Bežigrad dne 1. junija 1956 izdajam

odredbo o zatiranju koloradskega hrošča

1. Krompirjevi in paradiznikovi nasadi se morajo v času rasti

najmanj enkrat na teden pregledati.

Pregled opravijo pridelovalci krompirja in paradiznika, ki so tudi dolžni storiti vse potrebno, da se koloradski hrošč v vseh svojih razvojnih fazah (ličinka, jajčeca, hrošč) zatire in najdena zalega uniči. Preglede in zatiranje so dolžni razširiti tudi na krompir samosevc, ki raste med žitom in drugimi kulturami.

Pridelovalci so dolžni paziti, da se brezpogojno unčijo prvi hrošči takoj, ko izlezejo iz zemlje, obenem pa skrbeti, da ličinke ne bodo prerastle nad pol centimetra.

2.

Hrošč in njegova zalega se lahko uničujeta oziroma zatirata mehanično ali s kemičnimi sredstvi. Obvezno je dvakratno kemično zatiranje (skupljanje ali zapraševanje):
a) če zavzamejo okužbe več

kor 20 odstotkov površine nasadov in
b) ob izbruhu lokalne močne okužbe.

3.

Pridelovalci krompirja so dolžni zasajene parcele označiti s tablicami s točnim naslovom pridelovalca. Tablice naj bodo pripravljene tako, da jih ne bo uničil dež ali odnesel veter ter morajo biti postavljene na njivi na v dnev in lahko dostopnem mestu.

4.

V primeru dvoma o razširjenosti ali močnem razmahu škodljivca bodo odrednj skupni pregledi ali tudi posebni ukrepi zatiranja.

5.

Če v točki 1. navedeni pridelovalci ne izvršijo sprednjih ukrepov, izvrši občina škropljenje ali zapraševanje na njihov račun.

6.

Kdor se na ravna po določbah te odredbe se kaznuje po temeljnem zakonu o varstvu rastlin pred boleznimi in škodljivci (Ur. l. FLRJ št. 26-292-54).

1. Občinski proračun	
z dohodki v znesku	36.067.000 din
z izdatki v znesku	36.067.000 »
2. Predračune finančno samostojnih zavodov	
z dohodki v znesku	5.823.000 din
z izdatki v znesku	6.063.000 »
3. Predračune posebnih skladov	
z dohodki v znesku	10.818.000 din
z izdatki v znesku	10.818.000 »

2. člen

Presežek izdatkov nad dohodki finančno samostojnih zavodov v skupnem znesku 240.000 dinarjev se krije z dotacijami iz občinskega proračuna.

3. člen

Predračune novoustanovljenih organov in zavodov, kakor tudi izdaje novih odlokov, odobrava Svet za finance, ki jih predloži naknadno v potrditev občinskemu ljudskemu odboru.

4. člen

Občinski ljudski odbor je pristojen, da razpolaga s proračunsko rezervno, lahko pa prenese pravice razpolaganja na svet za finance in družbeni plan z naknadnim poročanjem občinskemu ljudskemu odboru.

5. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku« OLO Ljubljana, uporablja pa se od 1. januarja 1956.

Predsednik občinskega ljudskega odbora: Anton Janežič, l. r.

Na osnovi 3. člena Uredbe o pravicah ljudskih odborov, da lahko predpisujejo takse in prometa davek (Uradni list FLRJ št. 19-53 in 24-55) po prejšnji potrditvi Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana, v zvezi 20. točke priloge I-A Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur.

7.

Ta odredba stopi v veljavo ob dnevu objave v »Glasniku« OLO Ljubljana.

Predsednik Sveta za gospodarstvo: Ing. Janko Torkar, l. r.

Enaki odredbi sta izdala tudi Oddelek za gospodarske zadeve ObLO Ljubljana Šiška in ObLO Moravče.

OBČINA GROSUPLJE

Na podlagi 10. točke 50. člena Zakona o občinskih ljudskih odborih (Uradni list LRS št. 19-88-52) in 42. člena Temelnjega zakona o proračunih (Uradni list FLRJ št. 13-56) je Občinski ljudski odbor Grosuplje na 9. seji dne 31. maja 1956 sprejel

odlok

o proračunu Občinskega ljudskega odbora Grosuplje za leto 1956

1. člen

Proračun Občinskega ljudskega odbora Grosuplje za leto 1956 s posebnimi prilogami obsega:

1. Občinski proračun	
z dohodki v znesku	36.067.000 din
z izdatki v znesku	36.067.000 »
2. Predračune finančno samostojnih zavodov	
z dohodki v znesku	5.823.000 din
z izdatki v znesku	6.063.000 »
3. Predračune posebnih skladov	
z dohodki v znesku	10.818.000 din
z izdatki v znesku	10.818.000 »

list FLRJ št. 34-55) in 2. točke 24. člena Statuta občine Grosuplje ter v smislu 1. člena Odioka o najvišjih stopnjah turistične takse v Ljudski republiki Sloveniji (Uradni list LRS št. 16-56) izdaja Občinski ljudski odbor Grosuplje na 9. seji dne 31. maja 1956

odlok

o spremembi odloka o pobiranju turistične takse na območju občine Grosuplje.

1. člen

V drugem odstavku 4. člena se točka a) spremeni in se glasi: »a) v času od 1. aprila do 31. oktobra v vseh stalnih prenočiščih v znesku 30 din od noči.«

2. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku« Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana.

Predsednik občinskega ljudskega odbora: Anton Janežič, l. r.

Na osnovi 21. člena Temelnjega zakona o proračunih (Ur. list FLRJ št. 13-56) in 1. ter 2. člena Temelnjega zakona o občinskih dokladih in posebnem krajevnem prispevku (Uradni list FLRJ št. 19-55) je Občinski ljudski odbor Grosuplje sprejel na 9. seji dne 31. maja 1956

odlok

o uvedbi občinske doklade iz dohodnine od kmetijstva, od sa-

mostojnih poklicev in od zasebno-pravnih oseb v letu 1956.

1. člen

Na območju Občinskega ljudskega odbora Grosuplje se pobira v letu 1956 občinska doklada na dohodnino od kmetijstva, od samostojnih poklicev in zasebno-pravnih oseb.

2. člen

Občinska doklada na dohodnino je dohodek občine za kritje komunalnih, gospodarskih, zdravstvenih, kulturnih, prosvetnih in drugih potreb, predvidenih za l. 1956.

3. člen

Osnovo za občinsko doklado od kmetijstva tvori za leto 1956 ugotovljeni katastrski dohodek od kmetijstva. Doklada se odmeri za naslednja področja po naslednjih stopnjah:

Katastrske občine:

Blečji vrh	8 odstot.
Grosuplje	11 »
razen vasi Perovo	10 »
Ilova gora	8 »
Luče	10 »
Mali vrh	11 »
Polica	10 »
Ponova vas	10 »
razen vasi Cerovo	8 »
Račna	10 »
Sela	11 »
razen vasi Zg. Silvnica in Huda Polica	10 odstot.
Silvnica	10 »
Stara vas	10 »
razen vasi Velika Stara vas	11 »
Stranska vas	11 »
Šmarje	11 »
Velike Lipljene	8 »
Vino	8 »
razen vasi Podgorica	10 »
Zalna	11 »
razen vasi Mala Loka in Plešivica	10 »

4. člen

Samostojnim poklicem in zasebno-pravnim osebam se za leto 1956 odmeri občinska doklada na dohodnino, predpisano na dohodke iz njihove pridobitne dejavnosti oziroma samostojnega poklica, ne pa na dohodek iz njihovega premoženja ali premoženjskih pravic, kolikor se obdavčujejo po 34. členu uredbe o dohodnini.

Občinska doklada se po tem členu ne odmeri zavezanecem, katerih celokupni letni čistí dohodek ne presega 160.000 din.

Vsem ostalim zavezanecem se po tem členu odmeri občinska doklada takole:

1. brivcem in frizerjem, čevljarjem, čistilcem, čevljev, krojačem, šiviljam, žagarjem drv z obrtnim dovoljenjem 10 %
2. samostojnim poklicem in zasebno-pravnim osebam na pridobitno dejavnost oziroma na dejavnost samostojnega poklica 45 %

Dohodnina skupaj z občinsko doklado ne sme znašati več kot 80 % davčne osnove.

5. člen

Občinska doklada se odmerja in plačuje v gotovini hkrati in na isti način kakor ustrezna dohodnina.

6. člen

Uredba o dohodnini (Uradni list FLRJ št. 56-53) z vsemi

spremembami in dopolnitvami, Odlok o davčnih stopnjah dohodnine za leto 1956 (Uradni list FLRJ št. 6-56) ter Uredba o prisilni izterjavi davkov in drugih proračunskih dohodkov velja — tako kakor za odmero in pobiranje dohodnine — tudi za odmero in pobiranje občinske doklade.

7. člen

Davčne olajšave pri dohodnini se morajo upoštevati tudi pri občinskih dokladi na ustrezno dohodnino.

8. člen

Ta odlok začne veljati z dnem objave v »Glasniku« OLO Ljubljana, uporablja pa se od 1. januarja 1956.

Predsednik občinskega ljudskega odbora: Anton Janežič, l. r.

OBČINA LJUBLJANA-ŠIŠKA

Na podlagi 2. in 7. člena splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Ur. list FLRJ številka 26-269/55), 24. točke odloka o finansiranju in poslovanju zdravstvenih zavodov (Ur. list FLRJ št. 14-85/53) in 2. točke 23. člena statuta občine Ljubljana-Šiška je občinski ljudski odbor Ljubljana-Šiška na 9. seji dne 26. aprila 1956 sprejel naslednji

odlok

o oprostivah in olajšavah samoplačnikov za zdravstvene storitve na območju občine Ljubljana-Šiška

1. člen

Popolnoma se oproščajo plačevanja stroškov za zdravstvene storitve:

a) plačila nezmožni ne glede na bolezen, če davčni predpis od premoženja ali dohodkov bolnišnične družinske skupnosti ne presega 150 din letno na enega družinskega člana;

b) bolniki ob lokalnih epidemijah za zdravljenje v bolnišnici in ambulantni, čeprav ni zdravljenje v bolnišnici ali ambulantni predpisano;

c) bolniki za zdravljenje v bolnišnici ali ambulantni, če se je šele naknadno ugotovilo, da ne gre za nalezljivo bolezen, za katero je po veljavnih predpisih odredeno brezplačno zdravljenje in zaradi katere so bili napoteni v bolnišnico ali ambulantno;

d) vsi otroci, ki so v zdravstvenih ali počitniških kolonijah ne glede na starost.

2. člen

Osebam, ki imajo premoženje ali dohodek, od katerih se plača davek, se določi delna oprostitve plačila za zdravstvene storitve in sicer, če znaša davčni predpis od premoženja ali dohodka na družinskega člana letno

151—300 din plača	25%
301—450 din plača	50%
451—600 din plača	75%

Davčni predpis se računa samo od članov, ki niso socialno ali kako drugače zavarovani.

3. člen

Ne glede na davčni predpis se lahko popolnoma ali delno oprostiti plačevanja zdravstvenih storitev osebe, ki bi bile zaradi treugnih slabih socialnih, pridobitnih ali drugih razmer socialno ogrožene, če bi morale plačati stroške za zdravstvene storitve delno ali v celoti.

4. člen

Prevoznih stroškov za prevoze z reševalnimi vozili so popolnoma oproščeni bolniki, za katere je odredil prevoz pristojni zdravnik ne glede na davčni predpis:

- a) če so po 6. členu uredbe o obračunavanju in zaračunavanju oskrbnine v državnih zdravstvenih ustanovah (Ur. list FLRJ št. 56-448/48) popolnoma oproščeni plačevanja oskrbnine;
- b) če so po 1. členu točke a, b, c, d tega odloka oproščeni plačevanja stroškov za zdravstvene storitve.

Bolniki, ki so po 8. členu uredbe o obračunavanju in zaračunavanju oskrbnine v državnih zdravstvenih zavodih delno oproščeni plačevanja oskrbnine, plačajo 50% prevoznih stroškov za prevoze z reševalnimi vozili.

5. člen

Zdravstvene storitve po tem odloku so naslednje:

- a) zdravniška pomoč in oskrba v ambulantni in na bolniškem domu;
- b) zdravniška pomoč in oskrba v bolnišnicah, sanatorijih in v vseh drugih zdravstvenih zavodih;
- c) prejemanje zdravil in sanitetnega materiala;
- d) izjemoma in po prosti priložnosti sveta za zdravstvo občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Šiška v vsakem posameznem primeru prejemanje ortopedskih in drugih zdravstvenih pripomočkov, kopalisko in klimatsko zdravljenje ter specialni zdravniški pregledi.

6. člen

Olajšave in oprostive po 1. in 2. členu tega odloka se priznajo vaju upravičencem le na podlagi potrjena o priznanju do brezplačnih oziroma znižanih zdravstvenih storitev, ki ga izda oddelek za zdravstvo in socialno politiko občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Šiška. To potrdenje morajo predložiti upravičenci zdravstvenemu zavodu ob prvem iskanju zdravstvene pomoči, razen v nujnih primerih ko se lahko potrdenje predloži najkasneje v osmih dneh po prvem iskanju zdravniške pomoči.

Oddelek za zdravstvo in socialno politiko izda bolnikom po točki a) 1. člena in po 2. členu tega odloka potrdenje po davčnem predpisu, po ostalih točkah 2. člena pa po mnenju pristojnega zdravnika.

7. člen

Odločbo o popolni ali delni oprostitvi stroškov za opravljene zdravstvene storitve po 3. členu tega odloka izda v soglasju s pristojnim organom, ki je pristojen za odločevanje podpor, oddelek za zdravstvo in socialno politiko.

8. člen

Protí odklonitvi zaprošenega potrdenja po 6. členu tega odloka in proti odločbi po 7. členu, je dopustna pritožba v 15 dneh po prejemu odločbe, na tajništvo zdravstva pri okrajnem ljudskem odboru Ljubljana.

9. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku« OLO Ljubljana, uporablja se od 1. januarja 1956 dalje.

10. člen

Z dnem, ko stopi odlok v veljavo neha veljati odlok MLO o glavnem mestu Ljubljane o oprostitvah in olajšavah samoplačnikov za zdravstvene storitve na območju mesta Ljubljana z dne 22. marca 1954 — Uradni list LRS št. 12-156/54.

Predsednik: Jenko Marjan l. r.